Cena 10 gr. Poniedziałek, dnia 22 grudnia 1924 r. Nr. 221 Rok I.

Express Pomorski

Pismo niezależne i bezpartyjne

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Św. Katarzyny nr. 3. Telefon nr. 320

Ojciec święty dokonał otwarcia wystawy misji katolickiej.

RZYM, 21. 12. (PAT.)

Papież dokonał dzisiaj uroczystej inauguracji wystawy misji katolickiej w obecności 24 kardynałów korpusu dyplomatycznego Stolicy św., biskupów, prałatów i wyższych dygnitarzy dworu papieskiego. Przewodniczący komitetu generalskiego kard. van Rassum wygłosił przemówienie, na które odpowiedział papież, wysławiając działalności misjonarzy, którzy nieśli cywilizację i wiarę chrześcijańską w najbardziej oddalone części świata. Wystawa — mówił papież — zostaje otwartą w przeddzień Bożego Narodzenia i roku świętego tak, że tłumy, które przybędą do Rzymu będą mogły nabrać pojęcia o tem, czem są misje katolickie. Papież wezwał wiernych do pomagania misjonarzom modlitwą i ofiarami i zakończył, udzielając zebranym błogosławieństwa. Następnie papież zwiedził wszystkie pawilony wystawy, wyrażając uznanie organizatorom wystawy i wystawcom.

Konferencja państw sukcesyjnych b. monarchji austrjacko-węgierskiej.

RZYM, 21. 12. (PAT.)

Konferencja państw sukcesyjnych byłej monarchji austrjacko- węgierskiej która rozpoczęła swe prace w Rzymie, na pierwszem zebraniu utworzyła dwie komisje dla przestudjowania odnośnych spraw i sformułowania propozycji, co do których konferencja poweźmie ostateczną decyzję. Pierwsza komisja badała zastosowanie art. 266 i 273 traktatu w Saint Germain (rozdział własności i praw), druga komisja badała kwestję austrjackiej podstawy kasy oszczędnościowej. Obie komisje odbyły szereg posiedzeń na których ukończyły pierwsze badania przedłożonych im materjałów. Z powodu świąt dalsze prace odroczono do dnia 12. stycznia 1925 r.

Francja pragnie pokoju.

PARYŻ, 21. 12. (PAT.)

W udzielonym wczoraj w prasie wywiadzie, w którem Herriot składał oświadczenie w sprawie akcji komunistycznej we Francji, po wyjaśnieniu szeregu kwestyj premjer odwołał się do wszystkich obywateli francuskich o przeciwdziałanie knowaniom zmierzającym do przedstawienia podjętych przez rząd środków ostrożności jako zwiastuna bezpośredniego niebezpieczeństwa. Podobne knowania mogą bowiem nadszarpnąć kredyt moralny i materjalny Francji w chwili, gdy sytuacja wewnętrzna jest doskonałą, a położenie finansowe ulega poprawie Herriot zakończył wywiad następującemi słowami: Paryż, który nie wzruszył się rzeczywistemi niebezpieczeństwami pod czas wojny, nie pozwoli się zaniepokoić niebezpieczeństwem zmysłonem. Francja pragnie pokoju i my go jej gwarantujemy.

Przedstawiciele min. polskiego opuszczają Paryż

PARYŻ, 21. 12. (PAT.)

Ministrowie Targowski i Puławski opuścili Paryż po trzydniowym pobycie, poświęconym badaniu rozmaitych szczegółów organizacji instytutu francuskiego w Warszawie, którego utworzenie ma nastąpić w styczniu. Obaj ministrowie wyrazili wielkie zadowolenie z przyjęcia zgotowanego im przez sfery rządowe i uniwersyteckie, które czynią wszystko możliwe, aby zaopatrzyć instytut w konieczne materjały zwłaszcza bibljotekę, która będzie obszerniejszą od bibljotek, istniejących już w podobnych instytucjach.

PARYŻ, 21. 12. (PAT.)

„Matin" ogłasza wywiad z członkiem delegacji francuskiej dla rokowań z Niemcami, który oświadczył, że obecny stan rokowań handlowych francuskoniemieckich może być uważany za poważny. Albo Niemcy wprowadzą poprawki do swego systemu protekcyjnego albo też poczynią koncesje. Parlament uchwalił nowe taryfy, pozwalające na udoskonalenie francuskiego aparatu celnego, jednak interes, jaki oba kraje mają w urzeczywistnieniu układu handlowego czyni zawarcie go niemal pewnem.

Przeciwko Bolszewikom.

BIAŁOGRÓD, 21. 12. (PAT.)

Dzienniki białogrodzkie donoszą z Konstantynopola, że jugosłowiański przedstawiciel dyplomatyczny w Konstantynopolu udaje się bezzwłocznie do Angory, aby rozpocząć rokowania mające na celu uregulowanie stosunków między obu państwami.

Włochy przed nowemi wyborami.

RZYM, 21. 12. (PAT.)

W przeciwieństwie do poprzednich przewidywań Musolini zażądał wczoraj w parlamencie podjęcia prac już w dniu 3. stycznia. Ogólnie sądzono, że izba zosanie zwołana dopiero w lutym. Propozycja Mussoliniego była zupełnie nieocze kiwana i wywołała wielkie wrażenie Jednocześnie Mussolini zaproponował zmianę ustawy wyborczej, powracając do jednomandatowego systemu wyborczego. Zwołany na dzień 3. stycznia parlament ma omówić tę zmianę ustawy. Propozycja Mussoliniego znalazła aprobatę nawet u Giolittiego i jego grupy, która głosowała za przyjęciem propozycji prezydenta. „Il Mondo", komentując tę rezolucję, wyraża przypuszczenie, że nowe wybory odbędą się w marcu.

Porażki powstańców w Albanji.

BIAŁOGRÓD, 21. 12. (PAT.)

Dzienniki donoszą z Albanji, że w sytuacji wojennej nastąpiła zupełna zmiana. Główne siły powstańców, które docierały już do Skutari, miały ponieść porażkę, ponieważ jeden ze szczepów odłączył się od powstańców, wskutek czego wojska rządowe mogły podjąć ofenzywę przeciwko powstańcom. Komendant wojsk rządowych zmobilizował chłopów w północnej Albanji. Powstańcy mieli rozpocząć już odwrót na całej linji.

Przyjęcie polskiego attache wojsk. przez króla włoskiego.

RZYM, 21. 12. (PAT.)

Wczoraj król przyjął na audjencji nowego attache wojskowego pułk. Matuszewskiego oraz ustępującego attache majora Morsztyna. Audjencja trwała prawie pół godziny. Król z wielką sympatją wyraża! się o armji polskiej i z żywym zainteresowaniem zapytywał o szczegóły jej organizacji.

Wyjazd z Londynu na ferje świąteczne.

LONDYN, 21. 12. (PAT.)

Król i królowa angielscy udają się jutro w towarzystwie księcia Jerzego do Sandingham, gdzie spędzą święta Bożego Narodzenia. Premjer Baldwin udał się na odpoczynek świąteczny do rezydencji swej w Vorcestershire. Prawie wszyscy członkowie rządu opuścili Londyn na czas ferji świątecznych.

Nadchodzą nowe ścisłe i trafne odpowiedzi.

PARYŻ, 21. 12. (PAT.)

„Petit Parisien" donosi, że ambasador niemiecki w czasie wizyty swojej na Quai d'Orsay kładł nacisk na to, że fakt nieewakuacji strefy kolońskiej w dniu 10. stycznia roku przyszłego uczyni niesłychanie trudnem, jeśli nawet niemożliwem jest utworzenie gabinetu niemieckiego, zdecydowanego stosować nadal zalecenia planu Davesa. Odpowiedź jakiej mu prawdopodobnie udzielono brzmi, że decyzja pod tym względem zależeć będzie od treści ogólnego raportu międzysojuszniczej komisji kontrolnej.

Już się biją pomiędzy sobą.

LONDYN, 21. 12. (PAT.)

Dzienniki donoszą z Odessy, że na ulicach niektórych miast rosyjskich doszło do starć między zwolennikami Zinowjewa a Trockiego.

Ratyfikacja umowy polsko-niemieckiej o opcji.

BERLIN, 20. 12.

Rada związkowa Rzeszy ratyfikowała na wczorajszem posiedzeniu polsko-niemiecką umowę w sprawie przynależności państwowej i opcji.

Umowa ta opiera się na orzeczeniu trybunału haskiego, który stanął na stanowisku, że sprawa opcji i przynależności państwowej Niemców, mieszkających w Polsce, nie jest sprawą wewnętrzną Polski, lecz zagadnieniem międzynarodowem. Żądania Niemiec znalazły tylko w małej mierze uwzględnienie.

Numer świąteczny

„Expressu Pomorskiego“ ukaże się w znacznie zwiększonej objętości.

W interesie zatem pp. przemysłowców, kupców, rzemieślników i wogóle sfer ogłaszających się leży, by inseraty ich znalazły się w tym numerze w odpowiedniem miejscu i w gustownym układzie.

Zwracamy się więc do wszystkich, mających zamiar zareklamowania swoich firm i przedsiębiorstw o wcześniejsze nadsyłanie zamówień do administracji naszego wydawnictwa przy ul. św. Katarzyny Nr. 3. Telefon Nr. 326.

I oficerom należy się „gwiazdka”

choćby w postaci małej zaliczki na pensję bieżącą.

2 WARSZAWA, 20. 12. (Kor. wł.)

Ministerjum spraw wojsk., pragnąc umożliwić licznej rzeszy oficerów pocz ynienie choćby najskromniejszych zakupów świątecznych, zwróciło się do ministerjum skarbu z propozycją wypłacenia wojskowym przed świętami na rachunek najbliższej pensji zaliczki do wysokości 40 procen.

Na propozycję tę ministerjum skarbu po dziś dzień nie udzieliło odpowiedzi, a — jak słychać — odnosi się do niej niezbyt przychylnie, wychodząc z założenia, że wypłacenie takiej zaliczki naruszy poważnie równowagę domowego budżetu wojskowych w styczniu.

Argument ten jest jednak w tym wypadku o tyle nieprzekonywujący, że w styczniu otrzymać mają oficerowie dodatek na umundurowanie, który pozwoli im tę równowagę budżetową utrzymać.

Dlatego byłoby rzeczą bardzo pożądaną, aby ministerjum skarbu corychlej wyraziło swą zgodę na wypłacenie oficerom wspomnianej zaliczki świątecznej, która ani nie obciąża skarbu państwa, ani też nie komplikuje rachunkowości, a stanowić będzie prawdziwe dobrodziejstwo dla wojskowych i ich rodzin.

Niezwykły wypadek.

Pisma chicagoskie donoszą o niezwykłym wypadku przeczucia śmierci, jakie miała tamtejsza obywatelka niejaka p. Marja Grant. Oto przed paru miesiącami miała ona sen, że umrze jeszcze przed 1-szym stycznia 1925 r. Przeczucie to nie opuszczało jej przez kilka dni. Gdy pierwsze wrażenie przeszło, poczęła przy gotowywać się do śmierci. Wybrała sobie i zakupiła trumnę, przygotowała wszystko na cmentarzu, zrobiła staranie testament, rozporządziła całym majątkiem.

I dziwne przeczucie jej nie zawiodła, bo oto w tych dniach wpadła pod koło samochodu i wskutek ran zmarła w szpitalu.

TEATR MIEJSKI.

Od dziś do środy włącznie nieczynny. W czwartek premjera widowiska świątecznego w 3 akt. **„Betleem Pomorskie“.** Repertuar świąteczny zapowiada dalej na piątek o godz. 3 m. 30 popoł. **(ceny do połowy zniżone)** z udziałem znakomitego gościa naszej sceny **Olgi Orleńskiej** w tyt. roli. W sobotę o godz. 4-ej popoł. **(ceny najniższe)** premjera czarownej bajki dla dzieci p. t. **„Krasnoludki“** z udziałem 25 „milusieńskich“; wieczorem **(ceny zniżone)** patrjotyczny **„Sybir“** Zapolskiej. W niedzielę o godz. 5-ej popołudniu dwukrotnie **(ceny najniższe)** powtórzone będą **„Krasnoludki“,** wieczorem zaś ukaże się ostatnia nowość repertuarowa **„Prawo Pocałunku“,** pełna głębszej satyry komedja paryskiego dramaturga, Tristana Bernarda.

OD 22 .B. M. MOŻNA JUŻ WYKUPIĆ PATENT NA WYSZYNK I SPRZEDAŻ NAPOI ALKOHOLOWYCH I PIWA N ROK 1925.

Zawiadamia się, że z dniem 22. 12. 1924 r. nabywać można patenta akcyzowe na wyszynk i sprzedaż napoi alkoholowych i piwa na rok 1925, których termin zapłaty upływa z dniem 31. grudnia 1924 r.

Po odbiór nakazu płatniczego należy zgłosić się w Urzędzie Skarb. Akcyz i Monopolów Państw. w Toruniu, ul. Chełmińska nr. 9, pokój 18, II. piętro.

Potrzebne dokumenta jak świadectwo przemysłowe oraz koncesje należy bezwarunkowo przedłożyć.

DYŻUR DORÓŻEK.

W tygodniu świątecznym na zarządzenie wydziału dla przemysłu i handlu przy Magistracie toruńskim dorożki automobilowe dyżurować będą w czasie od 21.—27. b. m. na dworcach i rynkach w sposób następujący: na dworcu głównym: dorożki nr. 10, 17, 23, na Rynku Nowomiejskim: nr. 4, 11, 16, na Rynku Staromiejskim: nr. 1, 2, 3, 7, 8, 9, 13; 14; 15; 18 i 19.

Co grają w Teatrze?

Dziś.

Teatr zamknięty.

Jutro.

Teatr zamknięty.

Co wyświetlają w kinach?

Ceny prenumeraty: Miejscowe 2,50 zł., z odnoszeniem lub zamiejscowe 2,75 zł., za granicą 4,00 zł. Ceny ogłoszeń: (wiersz milimetrowy) na stronie 7 łamowej 10 gr. Na stronie 4 łamowej 30 gr. Na pierwszej stronie 60 gr. Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 25% nadwyżki. Ogłoszenia drobne: wersz napisowy 15 gr., każde następne słowo 8 gr. Ruch towarzystw 20 gr. wiersz redakcyjny. Komunikaty 30 gr. wiersz redakc. Ogłoszenia zagran. 100% nadwyżki. Za terminowy druk nie odpowiadamy. Od cen powyższych opustów nie udziela się

Administracja otwarta od 9-ej do 1-ej i od 3-ej do 6-ej. Redakcja od 4-ej do 6-ej.

Spółdzielnia Wydawnicza, Toruń. Drukarnia Robotnicza W. Pawlak i S-ka w Toruniu. Redaktor odpow. Paweł Korpus.